

Семінарське заняття №4

Тема 4. Статистика цінних паперів

План

1. Поняття ринку цінних паперів, предмет і завдання його статистичного вивчення.
2. Методи оцінювання вартості цінних паперів та розрахунок їх прибутковості.
3. Статистична оцінка ефективності реальних інвестицій.

Питання для самоконтролю

1. Дайте характеристику ринку цінних паперів.
2. Дайте визначення поняттю «цінні папери».
3. Які види цінних паперів ви знаєте?
4. В чому полягають основні завдання статистики ринку цінних паперів.
5. Охарактеризуйте основні показники статистики цінних паперів.
6. В чому суть методики розрахунку вартості окремих видів цінних паперів?
7. Методи розрахунку дохідності цінних паперів.
8. Охарактеризуйте систему показників інвестиційної привабливості регіонів.
9. Сутність і методи статистичної оцінки інвестиційної привабливості.
10. В чому полягає статистична оцінка ефективності реальних інвестицій?
11. Факторний аналіз динаміки капіталомісткості продукції шляхом використання індексного методу.

Практичні завдання

Завдання 1.

Оцінити доцільність придбання акцій за ринковою вартістю 125 грн. у випадках, якщо:

- а) сума дивідендів кожної акції за рік складає 15 грн., необхідний рівень прибутковості 20 % річних;
- б) сума дивідендів з кожної акції за рік становить 25 грн., необхідний рівень прибутковості 20 % річних, середній очікуваний ріст дивідендів за рік 15 %.

Завдання 2.

Дослідити зміну вартості цінних паперів за період: 2007–2009 років, використовуючи дані наступної таблиці:

Види цінних паперів	2007	2008	2009	Абсолютний приріст, млн. грн.		Темп росту, %		Темп приросту, %	
				09-08	09-07	09/08	09/07	09/08	09/07
Вартість, млн. грн.:									
1. Акції	15 010,9	21 610,9	35 097,9						
2. Облігації	1 020,8	771,9	650,0						
3. Ощадні сертифікати	246,1	916,2	743,0						
4. Векселі	4 704,2	9 800,8	14 863,0						
5. Інші цінні папери	927,8	1306,4	16 01,9						
Всього	21 909,8	34 406,2	52 955,8						

Завдання 3.

Оцінити доцільність придбання акцій за ринковою вартістю 10000 грн. у випадках, якщо:

а) сума дивідендів кожної акції за рік складає 1200 грн., необхідний рівень прибутку 6 % річних;

б) сума дивідендів з кожної акції за рік становить 5000 грн., необхідний рівень прибутковості 5,5 % річних, середній очікуваний ріст дивідендів за рік 3 %.

Завдання 4.

Розрахувати:

- 1) біржові індекси по 3 компаніям за 3 роки;
- 2) загальну кількість акціонерів кожної компанії;
- 3) дослідити вплив зміни ринкової ціни акцій та їх кількості на загальну чисельність акціонерів.

Показники	2007	2008	2009
1. Ринкова ціна акцій:			
A 1	90	160	150
A 2	58	50	40
A 3	40	36	27
2. Кількість акцій, тис. шт.			
A 1	6	3	3
A 2	15	15	15
A 3	30	30	30
3. Загальна кількість акціонерів.			
A 1	540	480	450
A 2	870	750	600
A 3	1200	1080	810

Завдання 5.

За наведеними даними (у порівняних цінах, млн. грн.) проаналізуйте динаміку і структуру інвестицій, використовуючи показники динаміки,

структури, графічний метод. Зробіть висновки про розвиток ринкових відносин в регіоні.

Інвестиції	Базовий період	Поточний період
Усього, млн. грн.	1160	1230
1. За організаційно-правовими формами власності:		
— приватна	127,6	184,5
— колективна	255,2	381,3
— державна	742,4	571,2
2. Власність міжнародних організацій та юридичних осіб інших держав	34,8	93,0

Завдання 6.

Дослідити дохідність портфеля, який складається із 5-ти видів активів, використовуючи умовні дані наступної таблиці:

Складові активи портфелю	Очікувана дохідність активів, грн		Доля інвестицій в активи, %	
	Минулий рік, P_0	Звітний рік, P_1	Минулий рік, X_0	Звітний рік, X_1
А	52	60	0,4	0,3
Б	48	50	0,25	0,2
В	35	30	0,1	0,3
Г	40	42	0,25	0,1
Д	70	73	—	0,1

Завдання 7.

Провести дослідження структури та динаміки інвестицій, використовуючи умовні дані наступної таблиці:

Показники	2007 рік	2008 рік	2009 рік
1. Інвестиції всього, тис. грн., у тому числі:			
— на будівництво;	17150	18190	21220
— питома вага %	10120	8100	11200

Тестові завдання

1. Видами цінних паперів в Україні є:

- акції;
- казначейські зобов'язання держави;
- кредитні карточки.

2. Підібрати вірне визначення до термінів «Акція», «Облігація», «Депозитний сертифікат»:

а) це письмове свідоцтво банку про депонування грошових коштів, яке засвідчує право вкладника на отримання (після закінчення встановленого строку) депозиту та відсотків на нього;

б) це цінний папір без встановленого строку обігу, що засвідчує пайову участь у статутному капіталі акціонерного товариства, підтверджує членство в акціонерному товаристві та право на участь в управлінні ним, дає право його власникові на одержання частини прибутку у вигляді дивіденду, а також на участь у розподілі майна при ліквідації акціонерного товариства;

в) це цінний папір, що підтверджує внесення її власником грошових коштів і засвідчує зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість цього цінного папера в передбачений у ньому строк з виплатою встановлених відсотків.

3. Номінальна ціна акцій — це:

а) ціна, яка позначається на бланку акцій;

б) ціна, за якою акції продаються емітентом при їх випуску;

в) ціна, що встановлюється за балансовими документами емітента.

4. Якість цінних паперів визначається:

а) оцінкою ліквідності цінних паперів;

б) рейтингом цінних паперів;

в) показниками якості цінних паперів, прийнятих у міжнародній практиці.

5. При оцінюванні цінних паперів з метою їх прийняття як застави при кредитуванні не враховують: а) кількість цінних паперів; б) якість цінних паперів; в) платоспроможність емітента цінних паперів.

6. Не підлягають перегляду на зменшення корисності цінні папери з портфеля:

а) торгового;

б) до погашення;

в) інвестицій в асоційовані компанії.

7. Торгівля цінними паперами за власні кошти — це:

а) брокерські операції;

б) дилерські операції;

в) інвестиційні операції.

8. Основним показником при визначенні прибутковості цінних паперів є:

а) чистий прибуток акціонерного товариства;

- б) статутний капітал акціонерного товариства;
- в) ставка дивіденду (відсотків) компанії.

9. Ринкова вартість привілейованих акцій розраховується, як:

- а) відношення постійного дивіденду, що сплачується на привілейовану акцію до ставки доходу, що забезпечує окупність інвестицій;
- б) відношення ставки доходу, що забезпечує окупність інвестицій до постійного дивіденду, що сплачується на привілейовану акцію;
- в) відношення розміру дивіденду до номінальної вартості акцій.

10. Рендит — це:

- а) річна ставка дивіденду;
- б) сума доходу з акції, придбаної за курсом;
- в) сукупна річна прибутковість облігації.

Рекомендована література

1. Головач Н.А. Фінансова статистика. Методичні рекомендації та завдання до практичних занять і самостійної роботи студентів. К. КНТЕУ, 2012. – 116 с
2. Кремень В.М. Фінанси: навчальний посібник (гриф МОН України) / О.І. Кремень, В.М. Кремень. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 412 с.
3. Моторин Р.М. Статистика для економістів: Навчальний посібник. – 3-тє вид., випр. і доп./ Р.М. Моторин, Е.В. Чекотовський – К.: 2013. – 381 с.
4. Мальчик М.В. Фінансова статистика: Навчальний посібник./ М.В. Мальчик – К.: 2011. – 184